

Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter

2025-2027

Greve Kommune

Center for Teknik og Miljø

Indholdsfortegnelse

Forord	2
Indledning	2
Rotteanmeldelser i Greve Kommune.....	3
Kommunens rolle og myndighedsopgaver.....	4
Borgernes forpligtigelser.....	4
Mål for rottebekæmpelse i Greve Kommune 2025 – 2027	5
Særlige indsatsområder 2025 – 2027	5
Kildeopsporing	6
Forebyggelse	6
Bekæmpelse med fælder frem for bekæmpelse med gift	6
Information og vejledning til borgere	6
Den kommunale rottebekæmpelse i Greve Kommune	6
Digital og telefonisk anmeldelse af rotter.....	7
Effektiv fejlfinding og sagsbehandling.....	7
Samarbejde med KLAR Forsyning om bekæmpelse af kloakrotter	7
Opsætning af rottespærrer på institutioner, skoler, plejehjem etc.....	7
Hensigtsmæssig brug af gift.....	8
Tilsynspligtige ejendomme	9
Privat rottebekæmpelse	9
Tilsyn med privat rottebekæmpelse	10
Økonomi.....	10
Resultater fra Rottehandlingsplan 2022 – 2024	10
Lovgrundlag.....	11

Forord

I Danmark anses rotter som skadedyr, og kommunalbestyrelsen skal foretage en effektiv bekæmpelse af både den brune rotte (*Rattus Norvegicus*) og den sorte rotte (*Rattus rattus*). Til opstilling af bl.a. retningslinjer, ressourceallokering og mål for rottebekæmpelsen udarbejdes en handlingsplan for den kommunale rottebekæmpelse.

En af de væsentligste årsager til at rotter skal bekæmpes er, at de kan være smittebærere af forskellige sygdomme, og at de kan forurene fødevarer med urin, ekskrementer og hår. Overført smitte kan i værste fald have dødelig udgang for især ældre og svage personer, som kommer i kontakt med rotteefterladenskaber.

En anden væsentlig grund til at rotter skal bekæmpes, er at de kan forårsage store materielle skader på bygninger, kloakrør, generel infrastruktur (ved at gnave i el-ledninger, underminering af veje etc.), ødelægge inventar m.m. Rotter kan gnave igennem alt, der er blødere end jern.

Den lovpligtige kommunale handleplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter, skal ses som kommunens planlagte og forpligtigende "værktøj" i indsatsen mod rotter. Denne handlingsplan er gældende i perioden 1. januar 2025 – 31. december 2027.

Nærværende handlingsplan erstatter Greve Kommunes "Rottehandlingsplan 2022 - 2024". Handlingsplanen er udarbejdet i henhold til Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter nr. 991 af 21. august 2024, herefter benævnt "Rottebekendtgørelsen".

Indledning

I Rottebekendtgørelsens § 5 står der, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde en handlingsplan om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Kommunalbestyrelsen skal minimum revidere handlingsplanen hver 3. år. Handlingsplanen skal offentliggøres på kommunens hjemmeside.

Ifølge Rottebekendtgørelsens § 6 skal Kommunalbestyrelsen foretage en effektiv bekæmpelse af rotter.

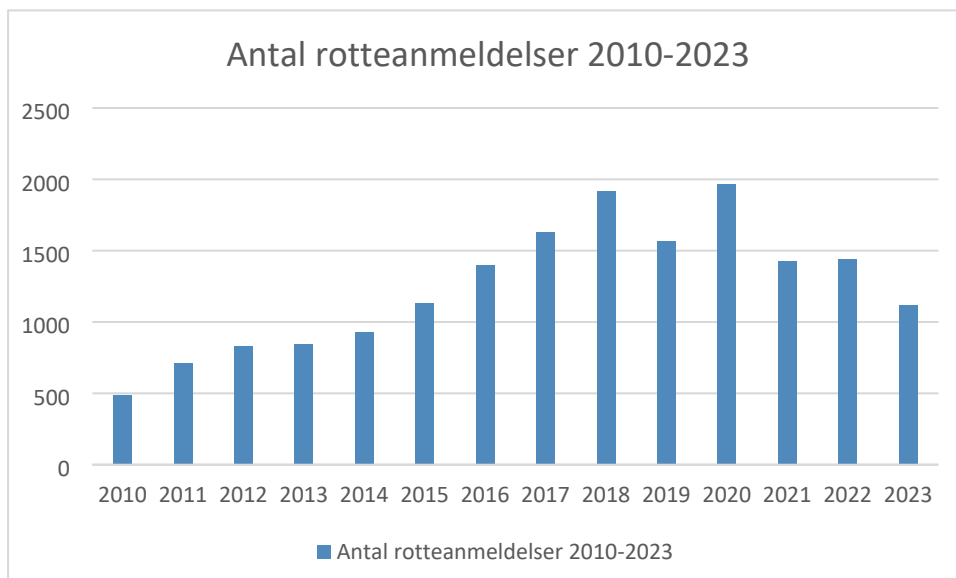
Desuden skal alle, som ser en rotte, straks indmelde dette til kommunalbestyrelsen jf. § 3 i Rottebekendtgørelsen. Dette skal ske ved, at anmelderen elektronisk indmelder via kommunens hjemmeside eller via borger.dk.

I bekendtgørelsen er der en række krav til, hvad handlingsplanen skal indeholde, se bilag 1. Nærværende handlingsplan opfylder disse krav.

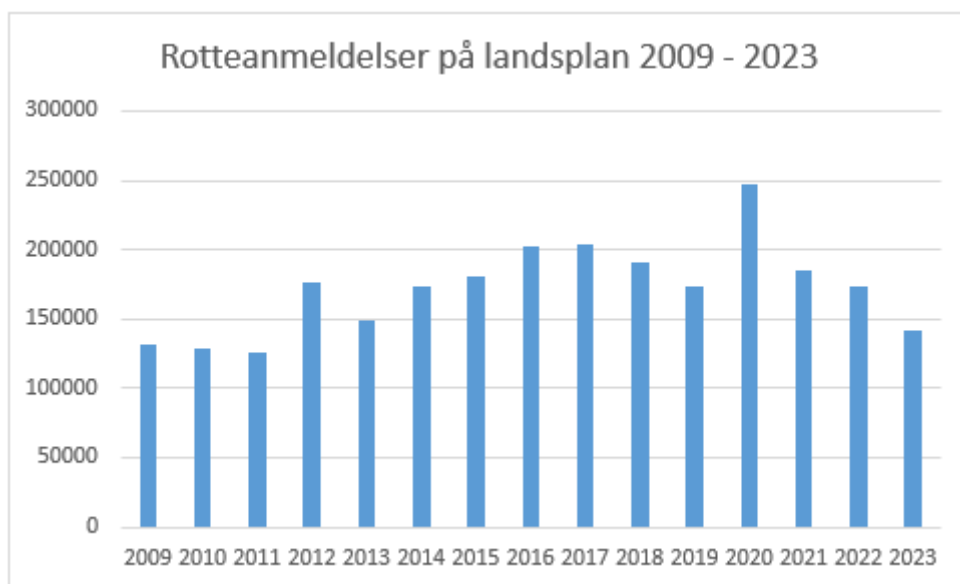
Rotteanmeldelser i Greve Kommune

Antallet af rotteanmeldelser er faldet igennem de senere år. 2020 var antallet af anmeldelser højere end i 2019 og 2021-2023, og dette mener man skyldes at mange borgere arbejdede hjemme under Corona pandemien. Grunden til dette er, at når borgerne arbejder hjemme, er der større sandsynlighed for, at de ser rotter for eksempel i dagtimerne, hvor de ellers ville have været på arbejdet.

På figurerne nedenfor ses udviklingen af rotteanmeldelser i kommunen siden 2010 og på landsplan siden 2009. Det at antallet af anmeldelser er faldende fra 2020 til 2023 kan skyldes mange faktorer. Meget kolde vintre medfører et fald i antal rotter, mens fuglefodring og kloakbrud kan medføre en stigning i antal rotter.

Figur 1: Antal rotteanmeldelser pr. år i perioden 2010 – 2023. Grafen viser en faldende tendens efter 2020.

Figur 2: Antal rotteanmeldelser i Danmark pr. år i perioden 2009 – 2023. På landsplan er der en faldende tendens i anmeldelser af rotter efter 2020. Mange borgere arbejdede hjemme på grund af Corona-pandemien i 2020, hvilket betød en stigning i antal anmeldelser både i Greve Kommune og på landsplan.

Kommunens rolle og myndighedsopgaver

Greve Kommune er i henhold til Rottebekendtgørelsen forpligtiget til at bekæmpe rotter. Dette indebærer følgende myndighedsopgaver:

- Sætte bekæmpelse af rotter i gang så hurtigt som muligt
- Udføre effektiv rottebekæmpelse
- Henstille og påbyde grundejere at renholde og udbedre ejendomme og dertilhørende kloak i fornødent omfang
- Vejlede borgere om forebyggelse og i tilfælde af tvivl omkring processen ved anmeldelse af rotter
- Håndhæve lovgivningen vedrørende forebyggelse og bekæmpelse af rotter

Borgernes forpligtigelser

Forudsætningen for, at kommunen kan foretage en effektiv bekæmpelse af rotter, er, at borgere, der ser rotter eller tegn på tilstedeværelse af rotter, anmelder det til kommunen. Rottebekendtgørelsen kræver derfor, at enhver, der konstaterer forekomst af rotter, er ansvarlig for at dette straks anmeldes til kommunen.

Udtrykket "enhver" skal forstås bredt og omfatter alle borgere, f.eks. en grundejer, en nabo til en ejendom med rotter, en forbipasserende eller andre, der måtte observere rotter et givet sted.

Derudover har alle borgere en række forpligtelser i forhold til forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Borgerne har pligt til:

- Straks at anmelde rotteforekomst til kommunen
- At renholde og rottesikre sin ejendom, således at rotters livsgrundlag begrænses mest muligt, herunder eksempelvis at:
  - Sikre egen kloak og brønde er intakte
  - Sikre udluftningsriste
  - Sikre faldstammer
  - Sikre hønsehuse
  - Opbevare kompost hensigtsmæssigt
  - Fjerne spild efter fuglefodring
  - Efterkomme henstillinger og påbud udstedt af kommunalbestyrelsen inden for den angivne tidsfrist

Mål for rottebekæmpelse i Greve Kommune 2025 – 2027

Det vigtigste mål for Greve Kommune i forbindelse med rottebekæmpelse er at forebygge, at rottebestande opstår, sådan at deres tilstedeværelse ikke giver anledning til uhygiejniske forhold, sundhedsmæssige problemer eller andre gener for befolkningen.

Greve Kommune vil derfor regelmæssigt følge op på den leverede bekæmpelseskvalitet, og på at rottebekæmpelsen lever op til de opstillede servicemål, samt evaluere fremdriften i gennemførelsen af handlingsplanen.

Greve Kommune vil:

- Reagere hurtigt på en anmeldelse om rotter
  - Ved anmeldelse af rotter i beboelsen, institutioner og fødevarer virksomheder o. lign vil den kommunale rottebekæmpelse rykke ud indenfor 24 timer og senest næste formiddag.
  - For øvrige anmeldelser af rotter rykker den kommunale rottebekæmpelse ud senest 3 hverdage efter anmeldelse.
- Sikre en faglig og kompetent rottebekæmpelse igennem kontraktstyring med den udliciterede bekæmpelse
- Følge udviklingen i antallet af rotteanmeldelser og dermed behovet for ressourcer etc.
- Sikre at bekæmperen bruger den nødvendige tid hos borgerne eller virksomheden, besvarer spørgsmål og giver gode råd så anmelderen oplever en god service.

Særlige indsatsområder 2025 – 2027

I denne planperiode vil der igen være særlig fokus på forebyggelse, tilsyn og information, da dette har virket i den seneste periode. Herunder vil Greve Kommune især fokusere på, at borgerne vil blive mødt med de opstillede servicemål. Målene er:

Kildeopsporing

Greve Kommune vil sammen med de kommunale bekæmpere bruge mere tid på at gennemgå ejendomme og områder, hvor der især bliver anmeldt rotter, for også at kunne bekæmpe rotterne der hvor de kommer fra. Dette kan inkludere tættere samarbejde med Klar Forsyning.

Forebyggelse

For at nedsætte risikoen for at rotter genetablerer sig efter end bekæmpelse, vil kommunen stille relevante og tilstrækkelige krav til borgere og virksomheder om renholdelse og sikring af ejendomme, samt udbedring af skader på bygninger og stikledninger.

Bekæmpelse med fælder frem for bekæmpelse med gift

For at nedsætte risikoen for at rotter udvikler resistens overfor gift, vil der ved mindre forekomst af rotter som udgangspunkt blive anvendt smækfælder. Dette medfører samtidig mindre risiko for sekundære forgiftninger af andre dyr.

Indendørs bekæmpelse vil som hidtil blive udført med fælder, for at undgå ubehagelig lugt fra døde rotter i bygninger.

Information og vejledning til borgere

Greve Kommune har allerede fået udarbejde informationsmateriale til borgere om rottesikring og renholdelse af ejendomme, i form af videoer som allerede er tilgængelig på Greve Kommunes hjemmeside. De er tilgængelige på siden omkring rotter, og vi hører allerede fra borger der har fået rotter at de har set materialet og lavet ændringer i deres ejendom, for at undgå rotter i fremtiden.

Vi vil derfor kigge på hvordan denne information kan komme ud til borger inden de får rotter.

Den kommunale rottebekæmpelse i Greve Kommune

Greve Kommune bekæmper rotter i hele kommunens område efter anmeldelse.

Greve Kommune har udliciteret rottebekæmpelsen til en privat entreprenør, Kiltin A/S, som står for den daglige kommunale rottebekæmpelse i hele Greve Kommune. Denne indsats finansieres af rottegebyret.

Kontrakten med Kiltin udløber den 31. december 2026. Det er desuden muligt at forlænge kontrakten med to options-år et år ad gangen, det vil sige frem til hhv. 31. december 2027 og 31. december 2028.

Digital og telefonisk anmeldelse af rotter

I Greve Kommune er det muligt for borgerne at anmelde rotter døgnet rundt via www.greve.dk eller www.borger.dk. Herudover er der mulighed for, 8 timer på alle hverdage og 4 timer lørdag og søndag og på helligdage, at indgive en telefonisk anmeldelse direkte til entreprenøren. Erfaringen med den daglige telefontid har vist, at den direkte dialog i svære sager minimerer antallet af klager, og at der i visse tilfælde kan ydes "førstehjælp", som får borgeren beroliget og forberedt, inden rottebekæmperen møder op.

Effektiv fejlfinding og sagsbehandling

For at sikre hurtig udbedring af de defekte kloakker, som for eksempel opdages i forbindelse med en rotteanmeldelse, er følgende vigtig for hurtig udbedring:

1. At rottebekæmperen hurtigt får påvist eventuelle kloakdefekter ved visuel inspektion af samtlige brønde og eventuelt ved hjælp af røgprøve.
2. At der gives henstilling til borgeren, institutionen eller virksomheden om at udbedre kloakken (af autoriseret kloakmester) inden for en nærmere fastsat tidsfrist. Ved fundne fejl og/eller defekter af kloaknettet, vil den pågældende borger, institution eller virksomhed blive bedt om at få disse yderligere undersøgt ved TV-inspektion og eventuelle fejl udbedret. Udbedring af defekter vil ske for borgerens, institutionens eller virksomhedens egen regning.
3. At der følges op på den enkelte sag og eventuelt udstedes påbud i det omfang, det skulle være nødvendigt.
4. At der følges op med kontrolbesøg.

Samarbejde med KLAR Forsyning om bekæmpelse af kloakrotter

KLAR Forsyning er ansvarlig for bekæmpelsen af rotter i de fælles offentlige kloakledninger og afholder udgifterne forbundet hermed.

Når rottebekæmperen er i gang med bekæmpelse i et område, støtter KLAR op om projektet med fælder og spærre på udvalgte kloakstrækninger. Dette betyder, at de rotter, der er i et område, og som forsøger at flytte til andre steder, når borgernes forhold (adgang fra kloaksystemet) udbedres, vil blive fældet på deres vej.

Administrationen holder 2-4 statusmøder om året med KLAR Forsyning

Opsætning af rottespærre på institutioner, skoler, plejehjem etc.

Greve Kommune har opsat rottespærre på 95 % af de kommunalejede institutioner, skoler og plejehjem. De resterende ejendomme vil få opsat rottespærre senest medio 2025, såfremt det er teknisk muligt. Med den nye bekendtgørelse er der sket en udvidelse af denne opgave, idet der er krav om, at kommunen skal tilbyde opsætning af rottespærre på alle private, statslige og regionale institutioner, skoler og plejehjem og hospitaler.

Rottespærre vil kun blive sat op, hvor det er forsvarligt og teknisk muligt, og hvis bygningsejeren ønsker at tage imod tilbuddet om opsætning af rottespærre.

I forbindelse med en eventuel opsætning vil de eksisterende stikledninger indtil institutionen, skolen etc. blive undersøgt med hensyn til fejl og defekter. Undersøgelsen vil blive betalt af Greve Kommune via det opkrævede rottegebyr, ligesom drift og vedligehold af rottespærren er en kommunal opgave.

Undersøgelse af stikledninger vil kunne ske ved:

- Røgprøver
- TV-inspektion
- Visuel inspektion af samtlige brønde

Ved fundne fejl og/eller defekter vil den pågældende institution, skole etc. få påbud om at få disse udbedret.

Udbedring af defekter i kloakken vil ske for institutionens, skolens etc. egen regning. Når vi opsætter rottespærre, vil vi ligeledes sætte en bekæmpelse i gang af de rotter, som måtte leve/bo inde bagved den opsatte rottespærre.

Praktiske opgaver i forbindelse med opsætning af rottespærre

- Overblik over hvilke kommunale, statslige, regionale og private institutioner etc. som skal have foretaget undersøgelse med henblik på opsætning af rottespærre.
- Udbud af opgaven
- Tilsyn og opfølgning

Hensigtsmæssig brug af gift

Greve Kommune har et generelt ønske om at holde forbruget af gifte til bekæmpelse af rotter på et så lavt niveau som muligt, idet der ved anvendelsen er risiko for, der kan opstå resistens, som typisk vil lede til anvendelse af stærkere gifte. I takt med der anvendes stærkere gifte, vil der ske en øget belastning af miljøet, samt en øget risiko for utilsigtede forgiftninger af rovfugle og rovpattedyr (sekundær forgiftning). Greve Kommune erkender dog, at der er situationer, hvor en effektiv bekæmpelse af rotter kun opnås med anvendelse af gift.

For at minimere risikoen for spredning af resistens og sekundære forgiftninger vil Greve Kommune sikre, at anvendelse af gift i den kommunale og private bekæmpelse sker efter følgende retningslinjer:

- At der altid foretages en vurdering af, om gift er den optimale løsning på det pågældende rotteproblem
- At der altid anvendes den mildest mulige gift i den enkelte bekæmpelse først.
- At den udlagte gift sikres, så risikoen for utilsigtede forgiftninger minimeres
- At en giftbekæmpelse følges nøje af bekæmperen med opfølgende besøg, så mængden og styrken af den anvendte gift kan tilpasses bekæmpelsesbehovet
- At der aldrig udleveres gift til borgeren
- At al gift indsamles ved bekæmpelsens afslutning

Tilsynspligtige ejendomme

For nogle udvalgte ejendomme er Greve Kommune forpligtet til årligt at foretage et særligt eftersyn for rotter. Disse ejendomme betegnes som tilsynspligtige ejendomme.

Tilsynspligtige ejendomme er erhvervsjendomme med:

- dyrehold,
- primærproduktion af fødevarer og/eller foder til dyr,
- opbevaring af foderstoffer til dyr
- opbevaring af planteprodukter, som efterfølgende anvendes til produktion af fødevarer til mennesker.

Det årlige tilsyn på tilsynspligtige ejendomme sker fra oktober til og med februar og vil blive udført af kommunens bekæmpelsesfirma.

Privat rottebekæmpelse

Greve Kommune godkender privat rottebekæmpelse af både R1- og R2-autorisationer.

R1- autorisation er autorisation til erhvervmæssig forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

R2-autorisation er autorisation til at bekæmpe rotter ved brug af visse kemiske bekæmpelsesmidler på egen erhvervsjendom.

Den private rottebekæmpelse godkendes på følgende betingelser:

Ved privat R1- og R2-rottebekæmpelse skal Greve Kommune forud for igangsættelse af rottebekæmpelse modtage en anmeldelse om rotter samt modtage en skriftlig meddelelse om, at bekæmpelsen varetages af andre end Greve Kommune. Det skal oplyses, hvem som vil foretage rottebekæmpelsen. Bekæmperen skal have R1 eller R2-autorisation og være registreret i Miljøstyrelsens MAB-register.

For både R1- og R2-rottebekæmpelse gælder, at den autoriserede bl.a. skal undersøge for forekomst af rotter på hele ejendommen, fastslå årsag til rotteforekomsten samt gennemgå bygninger for evt. fejl og mangler. Alle disse oplysninger samt handlinger i forbindelse med selve bekæmpelsen skal angives, som beskrevet i bekendtgørelsens bilag 6. Dette bilag skal sendes til kommunen senest 30 dage efter afslutning af rottebekæmpelsen.

Al privat rottebekæmpelse betales af den enkelte borger og/eller virksomhed.

Tilsyn med privat rottebekæmpelse

Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med, at privat rottebekæmpelse overholder kommunens Rottehandlingsplan om privat bekæmpelse og Rottebekendtgørelsens regler.

Økonomi

Rottebekæmpelse er gebyrfinansieret og kan reguleres én gang årligt.

Rottegebyret dækker de direkte udgifter til rottebekæmpelse. For kommunens borgere betyder det, at skulle man få rotter, så bekæmper kommunen rotterne uden ekstra omkostninger for borgeren. Dog skal borgeren selv dække eventuelle udgifter til udbedring af skader (forårsaget af rotter), skader på egen kloak og rottesikring af egen bolig.

Gebyret blev pr. 1. januar 2024 ændret, fra at være en promille af ejendommens vurdering til at blive opkrævet på baggrund af ejendommens areal som oplyst i Bygnings- og boligregistret (BBR). Lovgivningen er nu igen ændret pr. 21. september 2024, så opkrævningen fra 1. januar 2025 i stedet skal udgøre en enhedspris for de første 250 m². + ½ enhedspris for de resterende m² + en fast afgift pr. ejendom med areal.

Det areal der opkræves for, er fortsat baseret på ejendommens areal som oplyst i Bygnings- og boligregistret (BBR) den 1. januar i året forud for opkrævningen.

Gebyret for 2025 er fastsat til at være 0,40 kr. pr. m².

Resultater fra Rottehandlingsplan 2022 – 2024

I handlingsplanen 2022 – 2024 er der nævnt en række områder, som Greve Kommune har haft fokus på i denne periode. Greve Kommune vil have fokus på de samme områder i handlingsplanen for 2025 – 2027.

I samarbejde med rottebekæmperne og KLAR Forsyning har Greve Kommune således fået identificeret, fulgt op på og udbedret en del både private og offentlige defekte kloakker og rørledninger. Udbedringerne er med til at sikre, at rotterne bliver nede i kloakkerne.

Greve Kommune har fået udarbejdet materiale, der skal informere og vejlede borgere om bl.a. rottesikring af bolig og om hvordan man kan holde høns i haven og fodre havens vilde fugle uden at tiltrække rotter. Vi arbejder derfor på at få denne information ud til borgerne, og gerne inden de har problemer med rotter.

Lovgrundlag

Hovedparten af den kommunale rottebekæmpelse og opgaver relateret hertil har afsæt i *Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter nr. 991 af 21. august 2024*. Bekendtgørelsen benævnes i daglig tale, og i nærværende handlingsplan, Rottebekendtgørelsen.

Foruden Rottebekendtgørelsen skal den kommunale rottebekæmpelse også ske i overensstemmelse med følgende lovgivning og vejledninger:

- Bekendtgørelse af lov om kemikalier nr. 6 af 04. januar 2023
- Bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler nr. 961 af 26. juni 2023
- Bekendtgørelse af dyreværnslov nr. 50 af 11. januar 2017
- Vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2019, Miljøprojekt nr. 2086 af maj 2019
- Bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter nr.844 af 23. juni 2017